

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA
DĖL PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO 7 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-21-1427; TAIS NR. 21-30472(2))
2021-10-12 Nr. NV-2486

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas – siekiant sumažinti finansinę naštą nepasiturintiems gyventojams dėl didėjančių šilumos kainų, didinti valstybės remiamų pajamų (VRP) dydį, taikomą apskaičiuojant būsto šildymo išlaidų kompensaciją.

Dabartinė situacija.

Pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, asmenims (bendrai gyvenantiems ar vienam gyvenančiam asmeniui) šildymo sezono metu už normatyvinį būsto plotą kompensuojama būsto šildymo išlaidų dalis, viršijanti 10 proc. skirtumo tarp vidutinių pajamų per mėn. ir 1 VRP bendrai gyvenantiems asmenims dydžio (128 eurai), arba 1,5 VRP dydžio vienam gyvenančiam asmeniui (192 eurai).

Jei tame pačiame būste gyvenamąją vietą yra deklaravę ir (ar) būstą nuomojasi kelios bendrai gyvenančių asmenų grupės, įskaitant ir vienus gyvenančius asmenis, kurie už komunalines paslaugas atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę), būsto šildymo išlaidų kompensacijos dydis apskaičiuojamas atskirai kiekvienai bendrai gyvenančiai asmenų grupei, įskaitant vienus gyvenančius asmenis.

2021 m. I pusm. būsto šildymo bei geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijas gavo 95,2 tūkst. asmenų (apie 3,41 proc. visų šalies gyventojų), tam panaudota 10,11 mln. eurų.

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos duomenimis, 2021-2022 m. šildymo sezono metu šildymo kainos šalyje vidutiniškai augs apie 30 proc., o kai kuriose savivaldybėse šiluma pabrangs daugiau kaip 50 proc.

VRP 2022 m. planuojamas – 129 eurai (dabar – 128 eurai).

Projekto esmė, nauda. Siūloma:

- 1) Nustatyti, kad apskaičiuojant būsto šildymo išlaidų kompensaciją, bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui šildymo metu už normatyvinį būsto plotą kompensuojama būsto šildymo išlaidų dalis, viršijanti 10 proc. skirtumo tarp vidutinių pajamų per mėn. ir 2 VRP dydžių (258 eurai, kai VRP – 129 eurai) kiekvienam bendrai gyvenančiam asmeniui (vietoj 1 VRP dydžio, kai VRP – 128 eurai) arba 3 VRP dydžių (387 eurai, kai VRP – 129 eurai) vienam gyvenančiam asmeniui (vietoj 1,5 VRP dydžio, t.y. 192 eurai, kai VRP 128 eurai).
- 2) Nustatyti, kad, kai tame pačiame būste gyvena (yra deklaravę gyvenamąją vietą ir (ar) nuomojasi) kelios bendrai gyvenančių asmenų grupės, įskaitant vienus gyvenančius asmenis, kurie už komunalines paslaugas atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę), būsto šildymo išlaidų kompensacijos dydis apskaičiuojamas tokia pačia tvarka kaip vienai bendrai gyvenančiai asmenų grupei, t.y. taikant 2 VRP dydžius kiekvienam asmeniui.

Numatoma nauda. Nepasiturintiems gyventojams bus kompensuojama didesnė būsto šildymo išlaidų dalis, padidės teisė į būsto šildymo išlaidų kompensaciją turinčių asmenų aprėptis (teisė į būsto šildymo kompensaciją papildomai įgis apie 15 tūkst. asmenų (iš viso ją gaus apie 110 tūkst. asmenų)) ir sumažės jų finansinė našta, kylant šilumos kainoms.

Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis 2022 m. – 15,8 mln. eurų.

Isigaliojimas – 2022-01-01.

Atitiktis Vyriausybės programai – susiję su Vyriausybės programos nuostatomis, kuriomis siekiama didinti pasitikėjimą socialinės apsaugos sistema, mažinti pajamų nelygybę ir skurdą, sistemiškai didinti išlaidas socialinei apsaugai, ypač mažiausias išmokas gaunantiems asmenims ir kt. (87, 88, 97 p.).

Derinimas. Projektui Energetikos ministerija pritarė be pastabų. Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas (suderinta darbo tvarka). Lietuvos savivaldybių asociacija projektui pritarė, tačiau atkreipė dėmesį į papildomų lėšų skyrimo iš valstybės biudžeto skyrimo būtinybę.

Finansų ministerija projektui pastabų neturėjo, tačiau atkreipė dėmesį į tai, kad pagal įstatymą savivaldybėms papildomos lėšos piniginei socialinei paramai finansuoti iš valstybės biudžeto skiriamos tik jeigu nepakanka joms šiai paramai teikti skirtų lėšų. Savivaldybės kasmet nepanaudoja piniginei socialinei paramai skiriamų lėšų, todėl SADM turėtų įvertinti ir patikslinti papildomų lėšų poreikio dydį tik toms savivaldybėms, kurios galėtų pritrūkti lėšų būsto šildymo kompensacijoms išmokėti.

Projektui Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų neturi.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje kartu su kitais projektais, susijusiais su 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu.

Socialinės politikos grupės patarėja
tel. 8 706 63853, el.p. daiva.buivydaite@lrv.lt

Daiva Buivydaitė-Garbštienė